

Klimaatcoalitie en de Bomenbond
Mevrouw M. Spaander en de heer J. van de Pol
contact@klimaatcoalitie.org

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Verzoek naleving en handhaving EU-regels gebruiksverbod landbouwgif in
drinkwater- en natuurgebieden

Geachte mevrouw Spaander en heer van de Pol,

Op 8 augustus jongstleden ontvingen wij uw verzoek tot aanscherping van ons beleid met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen. U verzoekt tot een verbod op het gebruik ervan in bepaalde gebieden en stelde een aantal vragen. In deze brief reageren wij op uw verzoek en beantwoorden wij uw vragen.

Wij zijn ons ervan bewust dat gewasbeschermingsmiddelen schadelijke gevolgen kunnen hebben voor mens, milieu en natuur. Vandaar dat wij al jaren lang beleid voeren om het gebruik en de impact ervan terug te dringen. Met dit beleid hebben wij behoorlijke resultaten geboekt (zie ook het [rapport Milieubelasting van gewasbeschermingsmiddelen in Noord-Brabant, CLM, 2024](#)), maar ook constateren wij dat verdergaande stappen nodig zijn om de (Europees) wettelijk gestelde doelen te behalen. Of en in welke mate dit leidt tot gebruiksverboden kunnen wij op dit moment nog niet vaststellen. Hierna bij de beantwoording van uw vragen gaan wij hier nader op in.

Waarom houdt u zich niet aan de EU-regelgeving en uw verplichtingen om deze op te leggen en te handhaven?

Wij hanteren de EU- en nationale regelgeving en zetten in op het zoveel mogelijk halen van de KRW-doelen in 2027. Ten aanzien van het gebruik en de toelating van gewasbeschermingsmiddelen heeft de nationale overheid in het Nederlandse wetstelsel het primaat. De provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen spannen zich aanvullend daarop maximaal in om de nodige maatregelen te treffen om de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027 te behalen. Dit commitment is vastgelegd in de bestuurs- en coalitieakkoorden 2023-2027 van zowel de provincie als de waterschappen.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

C2329826/6033485

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

Telefoon

Email

landbouwenvoedsel@brabant.nl

Bijlage(n)

-

De provincie en de waterschappen zijn daarom gestart met de KRW-impuls Brabant. Dit traject richt zich op het identificeren en oplossen van knelpunten om de uitvoering van inrichtingsmaatregelen te versnellen (zoals beek- en kreekherstelprojecten). Daarnaast onderzoeken wij welke aanvullende maatregelen en instrumenten door de provincie, waterschappen en gemeenten kunnen worden ingezet om de waterkwaliteit te verbeteren. Hierbij kijken we naar Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, stimulerende maatregelen en mogelijke inzet van (dwingend) instrumentarium. De [Statenmededeling Sturen op duurzaam grondgebruik](#) (met [bijlage](#)) vormt hiervoor een eerste bestuurlijke richting. Nadere uitwerking volgt naar verwachting in de loop van 2025.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

C2329826/6033485

Bent u ook van mening dat u aansprakelijk bent voor de gevolgen van het niet nakomen van uw verplichtingen?

Als provinciebestuur nemen wij onze verantwoordelijkheid serieus en erkennen wij de mogelijke gevolgen van het niet nakomen van onze verplichtingen op zowel juridisch als maatschappelijk vlak. Wij kennen de verplichtingen vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijnen en de KRW en we weten wat de consequenties zijn van het niet halen van de deadline van 2027. Het is aan de Europese Commissie of, in voorkomende gevallen, aan het Europese Hof van Justitie of de nationale rechter om de implementatie van EU-wetgeving in nationale wetgeving te beoordelen, waaronder de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden.

Wat zijn uw intenties en planning om alsnog aan uw verplichtingen te gaan voldoen?

Momenteel bekijken we –net als andere provincies– of en hoe op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen een stringenter beleid gevoerd kan en dient te worden. Daarnaast spannen we ons via de KRW Impuls maximaal in om onze verplichtingen te halen, niet alleen met het oog op het behalen van de Europese doelen, maar ook met als doel het creëren van een duurzamer en gezonder leefklimaat.

Op 3 december hebben wij de [Statenmededeling Sturen op duurzaam grondgebruik](#) vastgesteld waarin wij PS informeren over een verkenning naar de sturingsmogelijkheden op verduurzaming van het grondgebruik in Brabant. In deze Statenmededeling geven wij ook aan dat wij een voorstel voor aanpassing van onze Omgevingsverordening voorbereiden. Besluitvorming over inzet van maatregelen of instrumenten zal plaatsvinden in de verschillende (beleidsontwikkelings)trajecten, zoals het addendum op het Regionaal Water- en Bodem Programma (aRWP), de KRW Impuls en de Aanpak Landelijk Gebied. In het eerste kwartaal van 2025 staat de besluitvorming over het definitieve aRWP en in de loop van 2025 de besluitvorming over de verdere maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) gepland. Daarnaast stellen we een actieplan gewasbeschermingsmiddelen op, dat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2025 gereed is. We streven hierbij voor o.a. (kwetsbare) grondwaterbeschermingsgebieden naar een overwegend extensieve of natuur-

en landschapsinclusieve landbouw, zoals biologische landbouw. En daarnaast beperking van of een verbod op (bepaalde) gewasbeschermingsmiddelen.

Wat zijn de stappen die u tot dusver heeft ondernomen om alsnog aan uw verplichtingen te gaan voldoen?

Al vanaf 2006 hebben wij het [Schoon Water](#) voor Brabant programma dat zich focust op vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw. Schoon Water voor Brabant is een samenwerkingsverband van provincie Noord-Brabant, drinkwaterbedrijf Brabant Water, waterschappen Brabantse Delta, De Dommel, Aa en Maas en Rivierenland, ZLTO en Cumela. Doel is het verminderen van emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar grond- en oppervlaktewater om zo de bronnen voor drinkwater te beschermen en schoon oppervlaktewater te realiseren. De uitwerking van Schoon Water is in opeenvolgende projectperiodes uitgebreid van enkele zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden naar heel Brabant. Het biedt agrarisch ondernemers concrete handelingsperspectief voor het uitvoeren van een goede bescherming van het gewas zonder onnodig gebruik of emissie van chemische middelen naar het milieu. Gezien de huidige waterkwaliteit en het feit dat alle zeilen bijgezet moeten worden om de Kaderrichtlijn Water-doelen te behalen, hechten de ambtelijke werkgroep en stuurgroep aan het voortzetten van het project. Deelname aan het project Schoon Water voor Brabant is vrijwillig. Daarnaast werken we via het Uitvoeringsprogramma drinkwaterwinningen 2022-2027 aan diverse maatregelen in grondwaterbeschermingsgebieden ter verbetering van de waterkwantiteit en vooral -kwaliteit. Dit doen we samen met andere overheden en de drinkwaterbedrijven.

Ons beleid blijft gericht op het versterken van de samenwerking met alle relevante partijen om deze doelen te behalen en onze verantwoordelijkheid als overheid na te komen. Nadrukkelijk is een meer gecoördineerde aanpak vanuit het Rijk hierbij wenselijk.

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

T. Renner
programmamanager Water en Bodem

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

C2329826/6033485